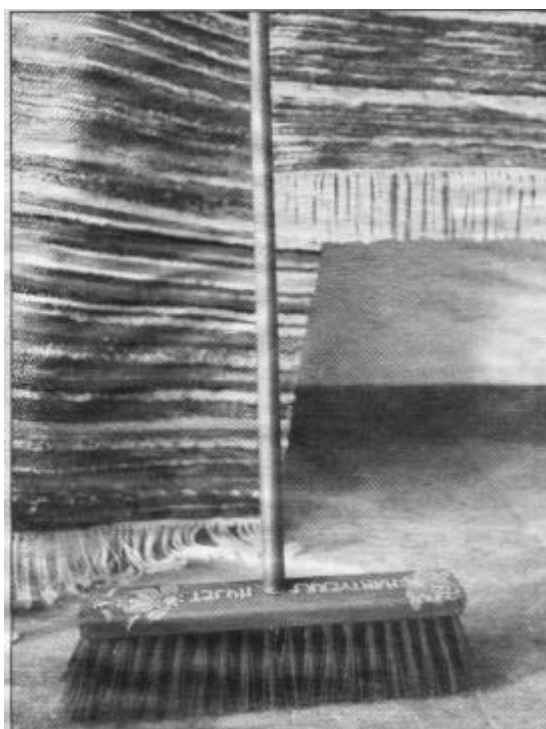

BIBLIOTEK OCH HANTVERKSHUSET I GULLRINGEN

ALU- projektet värnar om de gamla hantverkstraditionerna

Gullringens Bibliotek & Byggekontor 2010

Källor: Vimmerby Tidning - 1998, Projektbeskrivning Bravo, protokoll.

En sammanställning av Renée Levin 2010

Våren -97 startades två försöksprojekt i Södra Vi och Gullringen med ett fåtal ALU-deltagare. I Södra Vi förberedde deltagarna och genomförde ett sommarcafé i Brunnsparken, och här i Gullringen satte man upp vävstolar, färgade garn med egenhändigt beredda örter, och de handsydde ett segel till en medeltidsbåt.

Samtidigt hade de ett antal seminarier i självutveckling, hur man kan starta egen verksamhet kring en ”liten” affärsidé osv.

Försöksprojekten slog väl ut och var värda att utveckla. Under sommaren förberedes det ytterligare projekt, som gick under ett paraply: Projekt Bravo.

Projekt Bravo bestod av ett antal lokala delprojekt med landsbygdsutveckling som gemensamt drag. Formell anordnare för varje delprojekt var den lokala intresseföreningen (socken- eller hembygdsföreningen). Avsikten med denna koppling var dels att projektet kunde få lokalt stöd av föreningen och dess styrelse, dels att deltagarna kunde stötta den lokala föreningen i deras strävan att utveckla bygden.

Delprojekt: Hantverkshuset Gullringen
 Brunnsparken Södra Vi
 Träffpunkt Rumskulla
 Aktivitetshus Frödinge
 Växthuset Tuna
 Brobygge Storebro

Delprojekten utformades i samråd med arbetslösa på orten och med projektledarna.

Varje deltagare ingick i projektet under sex månader. Eftersom försöksverksamheten redan var i gång, tillkom det nya deltagare successivt under tiden 1997-09-01 – 1998-12-31.

Hantverkshuset Gullringen:

Praktisk inriktning: Att vidmakthålla gamla hantverkskunskaper och föra vidare till nästa generation.

- Studera, använda och dokumentera gamla hantverkstekniker i ull och lin: karda, bråka, spinna, tova, väva etc.
- Arrangera hantverkscurs i vävning
- Anordna cirkelverksamhet för vidareutveckling av hantverksskicklighet
- Arbeta för samhällsservice: biblioteksfilial, annan kulturverksamhet
- Arbeta för att bilda hantverksförening
- Undersöka möjligheterna för att starta ett hantverkshus i företagsform

Samarbetspartner/formell anordnare: Gullringens Bygdekommitté.

Hantverkshuset höll till i den nya Tennispaviljongen som ägs av Gullringens simhallsanläggning ek.för. Ljusa trevliga lokaler där alla som besöker simhallen passerar. Där jobbade de arbetslösa kvinnorna med gamla hantverk som t ex vävning, kardning och tovning av ull, växtfärgning, linberedning, lapptechnik, ådring och marmorering m.m. allt från vävda mattor till souvenirer som de sedan hade till försäljning.

Växtfärgning vid Kvarndammen

Vi rör oss inte ur fläcken...

Januari 1998 fick de veta att kommunen ville flytta verksamheten till Espings tidigare lokaler i Brännebro som hade stått tomt sedan en tid tillbaka.

Det var absolut ingen lämplig lokal, dels låg den helt fel och den var inte lämpad för försäljning av deras alster.

Vi flyttar inte, utan vi vill ha en annan lösning än vad kommunen tänkt sig.

Året var -98. Det var kärva tider för Gullringen.

Samtidigt med tanken på förflyttningen av Hantverkshuset pågick en jakt på lämpliga lokaler för biblioteksverksamheten i Gullringen. Bibliotekschefen hade kommunens uppdrag att tillsammans med Gullringens Bygdekommitté/Bygdeförening söka en lösning sedan kulturnämnden helt plötsligt stängt folkbiblioteket i skolan. Men även banken och posten hade lagt ner sina verksamheter i Gullringen och bankhuset som byggdes på 1970-talet stod tomt.

Här hade vi tidernas chans att få en bra lösning mitt i samhällets centrum. Den var modern, låg centralt och skulle också kunna inrymma ett bibliotek och ett minimedborgarkontor.

Sedan Gullringshus lades ned hade vi mist bank, post och bibliotek, skulle det fortsätta i den trenden vore det snart skolans tur och sedan skulle inget finnas kvar.

Tanken var att ALU-projektet skulle utvecklas till ett kooperativ med affärsidéer. Delägarna skulle kunna hyra lokalerna och för en billig penning svara för en del av den samhällsservice Gullringen saknade.

Deras idé om att flytta upp i bank- och postlokalerna där de också kunde ha försäljning blev bara starkare, de var övertygade om att de kunde få sin verksamhet att gå runt ekonomiskt utan alltför stora bidrag.

Efter flera diskussioner föll allt på plats. Banken var beredd att sälja huset till Gullringens Bygdeförening för 1 kr, och kommunen var beredd att betala kostnaden för en ½ tids tjänst på biblioteket. Genom Leader fick man ett EU bidrag till en bl.a. en datastuga i bankvalvet, samt att de fick arbetsförmedlingen att hyra f.d. postlokalerna till projekt "Hantverkshuset", som glada i hågen plockade ner sina vävstolar och den 1 april-98 fick de tillträde till fastigheten. Deras dröm att få en egen lokal hade gått i uppfyllelse.

Nu går flytten till post- o bankhuset

Nu blev det liv och rörelse igen i de tomma postlokalerna, de vävde mattor, målade krukor, höll på med ådring, marmorering, halmslöjd, tovning och ljusstöpning m.m. de hade även sömnad i lapptechnik och odlade lin som de sedan beredde på gammalt vis. Deras projekt var att bevara gamla hantverk.

Linodling

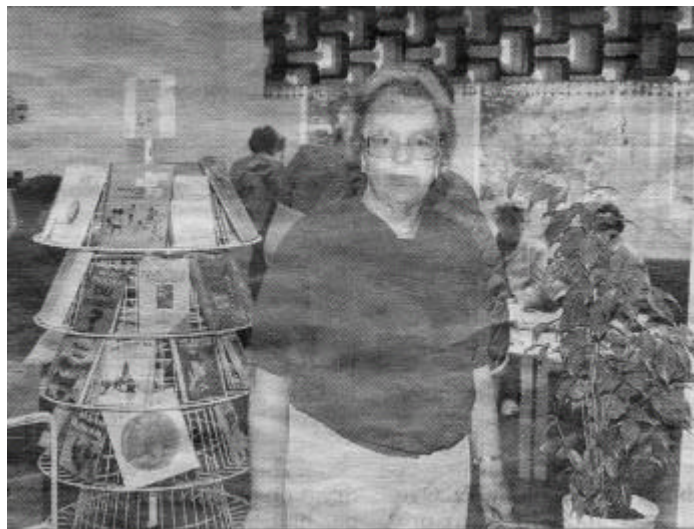

För kvinnorna som det såg så mörkt ut för bara ett par månader sedan, lekte nu livet.

Några av deltagarna i projektet undersökte möjligheterna att starta ett hantverkarkooperativ. För att de skulle få verksamheten att fungera måste de ta upp en dörr mellan lokalerna. Även ett visst renoveringsbehov fanns, målning, ny golvmatta m.m. Arbetet räknade de med att utföra ideellt.

Hit kunde allmänheten komma och köpa deras hantverk och för den som inte hittade något som passade kunde man beställa en vara efter eget önskemål, t ex en kruka med ett speciellt motiv, trasmattor, tovade västar m.m. man kunde även pyssla ihop sina saker själv. Här fanns både vävstol och varpa att hyra in sig på.

Bygdekommitténs styrelse var glada för att återigen ha ett eget bibliotek. Tillsammans med det ALU-projekt de deltog i kom verksamheten att utvidgas.

Nya folkbiblioteket.

Äntligen blev det liv även i gamla banklokalen, de hade fått tillbaka sitt bibliotek nu var lyckan gjord, det var vad samhället behövde. Biblioteket öppnades officiellt den 30 augusti-98 och dagen till ära hade de öppet hus, besökarna kunde låna böcker, köpa lotter och hantverken som kvinnorna hade gjort. De bjöd även på kaffe med dopp.

Öppet hus i hantverkshuset och biblioteket.

Nu var det full verksamhet och bråda tider, julen stod för dörren, det var mycket att göra och försöka att låta alla idéer omsättas i praktiken, för idéer var det gott om.

Det var inte bara Gullringsbor som kom till hantverkshuset utan även folk utifrån kom också.

Hantverkshuset lyfter upp gamla hantverkstekniker och inför julen är det full rulle.

Senare under hösten anställdes en bibliotekarie på 50 %, med ett lönebidrag i botten, och det köptes även in datorer med utrustning och genom inhyrning av datorer planerades det att starta upp datakurser.

Ett flertal datakurser har genomförts i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan. Inte minst vår verksamhet med datakurser för barn har varit mycket populära och vårt nya ”Gullringshus” har verkligen blivit en samlingspunkt för alla åldrar, där allt från sagostunder för de små, till hembygdsforskning o.d. för de äldre pågår. Ett bra läge mitt i samhället bidrar också till att satsningen blivit så lyckad.

När projektet BRAVO upphörde vid årsskiftet 98-99, ville deltagarna arbeta vidare med tanken på att starta eget i Kooperativ form, men tiden var inte mogen, det behövdes mer kunskaper och idéer.

För att lyckas att skapa en varaktig fortsättning krävs en målinriktad satsning på marknadsanalys, kvalitetsbedömning och utbildning kring olika företagsformer o.d.

Gullringens Bygdekommitté bildade 990201 - 990630 ett nytt, ”Projekt Hantverkshuset”, som var en fortsättning på Bravo, i samverkan med Arbetsförmedlingen i Vimmerby. Deltagarna fick ett bidrag på 10 000: - av bl.a. Leader II; Astrid Lindgrens Hembygd, för att ta reda på möjligheterna att ”starta eget” inom hantverk.

Målsättningen var att utveckla projektet till egen självbärande verksamhet, och en omfattande studieverksamhet bedrevs med bl.a. studieresor till olika hantverkare, för att ta reda på hur de bedrev sin verksamhet.

990203 gick första studieresan till Stalpets Café & Sockenbod i Aneby, deras projektledare berättade att föreningen bestod av en interimstyrelse och hur de bedriver sin verksamhet.

Nästa studiebesök hade de på närmare håll nämligen i Simhallen i Gullringen där Berit Gunnarsson berättade om Simhallens historia och om hur den fungerar som kooperativ.

Sedan följdes ett antal studieresor, IRMA, som står för intensiv rehabilitering med arbete och målarskolan i Vimmerby. Thermo Resor AB som visade ullprodukter i Finspång, Björke Vävstuga i Vånga, Lena Flyme i Tidarsrum, Ydre hantverk i Österbymo, och Lera & Tråd i Runeholm.

De hade även informationsmöte med Gudrun Holm från Kooperativt Utvecklings Centrum i Kalmar län. Angående Hantverkshusets framtida utvecklingsmöjligheter. De diskuterade olika sätt att få detta projekt att fortleva i någon form. Att någon av oss skulle kunna ”starta eget” var uteslutet, åtminstone i dagsläget. Hon rekommenderade en ideell förening med styrelse, det fanns ytterligare en sak att göra. De kunde vara timanställda. Problemet var pengar.

För att till sist sammanfatta alla möten och studieresor kom de fram till följande:

För att kunna starta ett eget företag, som man ska kunna försörja sig på måste man ha en eller flera produkter, som helst inte finns förut. Dessutom måste de behövas och vara nyttiga. Marknadsföring är mycket viktig men en stor kostnad för företaget. Att kunna leva på enbart hantverk var det ingen som trodde på.

Men diskussionen fortsatte och de sökte efter speciella nischer, unika, praktiska eller lokala kvalitetssaker, men de fann inte det rätta. ”Projekt Hantverkshuset” fungerade som en självständig enhet under Gullringens Bygdekommitté. Målsättningen var att på sikt finna en helt fristående arbetsform t.ex. en ekonomisk förening. Genom Leaderchecken fick deltagarna en insyn i möjligheterna att starta en verksamhet av betydelse både för den egna personliga utvecklingen och för bygden och dess utveckling.

En lokal marknad genomfördes den 19 juni 1999 och blev mycket lyckad. Vi har haft flera s.k. stormöten där vi har diskuterat bygdens utveckling, vi har även tagit fram en egen slogan, en tävling där bl.a. skolan deltog med bra idéer. Segrade gjorde förslaget ”Gullringen på G”.

Vårt hus har blivit den mötesplats över generationsgränser som vi hoppades på. Vi har haft flera studiebesök och välkomnar alla som vill ta del av vårt arbete.

Numera har ALU projektet upphört, hantverkarna har en egen förening. **Gullringens Hantverksklubb** som bildades den 4 dec.2003. Föreningen är en partipolitiskt obunden, ideell förening, som har till uppgift att arbeta med olika kulturverksamheter, speciellt att värna om bygdens kultur- och hantverkstraditioner, samt arbeta för att föra dessa vidare till den yngre generationen. Klubben ska verka som en supportersklubb till Gullringens Bygdekommitté/Bygdeförening.

Biblioteket fortsätter sin verksamhet med utlåning av böcker, sagostunder för barn, datastuga, pensionärsträffar m.m. De har även en Gullringshörna, vi tycker att det är viktigt att ta fram vår bygds identitet. Hantverkshuset och biblioteket har numera bytt lokaler med varandra.

Bibliotek och Hantverkshuset får ett kommunalt bidrag till driften av husets lokalkostnader.

